

Asia: VN/18946/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit esityksen lakipykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin

Yleistä: Lakiesitys ja koko osaamisen tunnistaminen on kokonaisuudessa erittäin positiivinen asia vapaan sivistystyön kannalta ja antaa mahdollisuuksia kehittää toimintaa.

Kommentit esityksen taloudellisten vaikutusten arviointiin. Onko teillä näkökulmia lakimuutoksen käytännön toteuttamiseen, kuten vapaatavoitteisen koulutuksen tallentamisen vaatimiin taloudellisiin vaikutuksiin?

Ongelmana esityksessä on uudistuksesta johtuvien kustannukset siirtyminen pelkästään oppilaitoksille. Lakiesityksen mukaan oppilaitosten mahdollisuus määritellä opintoja talletettavaksi Koski-tietovarantoon on vapaaehtoista. Todellinen vapaaehtoisuus lienee tulevaisuudessa kyseenalaista, johtuen esim. oppilaitosten kilpailuasetelmasta. Lakiehdotuksen mukaan oppilaitoksille muodostuvaan lisääntyvään työmäärään ja kuluihin ei kohdisteta valtionapuja.

Kommentit esityksen viranomaisvaikutusten arviointiin. Onko teillä näkökulmia lakimuutoksen käytännön toteuttamiseen, kuten vapaatavoitteisen koulutuksen tallentamisen vaatimiin teknologisiin edellytyksiin tai siihen, ettei esityksessä mainittuihin opintosuoritustietoihin sovellettaisi laissa valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä (884/2017) säädettyä 10 §:ä eikä 29 § 2 ja 4 momentteja tietojen luovuttamisesta tietovarannosta?

-

Kommentit esityksen muihin vaikutusten arviointeihin

Opintojen määrittelyyn sisältyvät tavoitteet, sisällöt ja arviointi on hyvin uusi asia, ja poikkeaa nykyisestä toiminnasta huomattavasti. Tämä tulee lisäämään työmäärää oleellisesti oppilaitoksissa, joissa ei nykyiselläänkään välttämättä ole henkilöresursseja eikä mahdollisesti asiantuntemusta lisätehtäviin.

Esimerkiksi kansalaisopistoissa toiminta pyörii valtaosaltaan tuntiopettajien toimesta, ja juuri tuntiopettajilla on tarvittava asiantuntemus opintojen suunnitteluun, mutta onko oppilaitoksilla halua ja mahdollisuuksia palkata tuntiopettajia tekemään suunnittelutyötä. Toisaalta vakinaista henkilökuntaa tuskin on tarpeeksi hoitamaan uusia tehtäviä, varsinkaan pienissä oppilaitoksissa ei tarvittua osaamistakaan usein löydy.

Kommentit esityksen tietosuoja- ja tiedonhallintavaikutusten arviointiin. Onko teillä näkökulmia lakimuutoksen käytännön toteuttamiseen, kuten opiskelijalta edellytettävään pyyntöön?

-

Muut kommentit

Uusia tehtäviä annettaessa oppilaitoksille myös uuden työn vaatimat resurssit tulisi turvata, myös tarvittava lisäkoulutus.

Manninen Tuovi
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ